

וְשָׁבַע. בְּגִין לְאִמְשָׁכָא וּלְנַגְדָא לְהָאֵי אַחַת, דְּהִיא אִימָא (א) עֲלָאָה, בְּדַרְגִין יְדִיעָן, לְכַתְרָא (ב) לְנַהֲרָא לְאִימָא דְאִימָא תַתָּאָה. וְלְאִמְשָׁכָא נְהַרִין עֲמִיקִין מֵאֲתַרְיֵיהוּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, יוֹמָא דָּא תְרִין נְהוּרִין נְהַרִין בְּחֻדָּא, אִימָא עֲלָאָה נְהַרָא לְאִימָא תַתָּאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב יוֹם הַפְּפוּרִים, כְּמָה דְאִתְמַר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק קִפְטָרָא חֻדָּא קְשִׁירָא בְּרַגְלוֹי דְכַהֲנָא, בְּשַׁעֲתָא דְהוּהוּ עָאֵל, דְּאֵי יָמוֹת הַתָּם, יִפְקוּהוּ מִלְּבָר. וּבְמָה יִדְעִי. בְּהַהוּא זְהוּרִיתָא אֲתִיידַע וְאֲשַׁתְּמוּדַע, כִּד לָא יְהִפֵּף גְּוֹנוֹי. בְּהַהוּא שַׁעֲתָא אֲשַׁתְּמוּדַע, דְכַהֲנָא אֲשַׁתְּכַח לְגוּ בְּחֻטָּאָה. וְאֵי יִפּוּק בְּשַׁלְּם, בְּזְהוּרִיתָא אֲתִיידַע וְאֲשַׁתְּמוּדַע, דְיִהִפֵּף גְּוֹנוֹי לְחֻוּר. כְּדִין חֻדּוּתָא הִיא בְּעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי. וְאֵי לָאו כְּלָהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ בְּצַעְרָא, וְהוּוּ יִדְעֵי כְּלָא, דְלָא אֲתַקְבְּלוּ צְלוּתְהוּן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּינּוּן דְהוּהוּ עָאֵל, וְטַמְטָם עֵינֵיו דְלָא לְאִסְתַּפְלָא בְּמָה דְלָא אֲצַטְרִיף, וְהוּהוּ שְׁמַע קָל גְּדַפֵּי כְרוּבֵיָא מְזַמְרֵי וּמְשַׁבְּחֵי. הָוָה יִדַע בְּהַנָּא, דְכְּלָא הָוָה בְּחֻדּוּהוּ, וְיִפּוּק בְּשַׁלְּם. וְעַם כָּל דָּא בְּצְלוּתֵיהּ הָוָה יִדַע, דְמַלְיָן נִפְקִין בְּחֻדּוּתָא, וּמִתְקַבְּלָן וּמִתְבְּרָכָן (דף ק"ב ע"ב) כְּדָקָא יָאוּת, וּכְדִין חֻדּוּתָא הִיא בְּעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאֵל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, אָמַר לֵיהּ, הֵיאֵי יוֹמָא אֲמַאי הוּא בְּהָאֵי אַתְרַי תְּלֵי, וְלָא בְּדַרְגָּא אַחְרָא, דִּיֵּאוּת הוּא לְמַהוּי בְּדַרְגָּא דְמַלְכָּא שְׁאֲרֵי, יִתִיר מִכְּלָא. אָמַר לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, הֲכִי הוּא וְדָאֵי, וְיָאוּת שְׂאֵלְתָּ.

תָּא חֲזִי, מַלְכָּא קְדִישָׁא, שְׂבִיק הֵיכְלֵיהּ וּבֵיתֵיהּ בִּידָא דְמִטְרוּנֵיתָא, וְשַׁבַּק לְבַנוּי עֲמָה, בְּגִין

וְאַרְבַּע, אַחַת וְחֻמְשׁ, אַחַת וְשֵׁשׁ, אַחַת וְשִׁבְעָה. כְּדִי לְמַשְׁףּוּ וְלַהֲשַׁפִּיעַ לְאַחַת הַזֶּה, שֶׁהִיא הָאֵם (הַיָּם) הַעֲלִיּוֹנָה, בְּדַרְגוֹת יְדוּעוֹת, לְכַתְרַי (לְהַרְרֵי לְאִמָּא) שֶׁל אִמָּא הַתַּחְתּוֹנָה, וְלַהֲמַשִּׁיף נְהוּרֵי עֲמִיקִים מִמְקוֹמָם לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן בַּיּוֹם הַשְּׁנַי שְׁנַי אִוְרוֹת מְאִירִים כְּאַחַד, הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה מְאִירָה לְאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב יוֹם הַפְּפוּרִים, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׂרַשְׁרַת אַחַת קְשׁוּרָה לְרַגְלֵי הַכֹּהֵן בְּשַׁעֲהַ שְׁהִיָּה נְכַנְס, שְׂאֵם יָמוֹת שָׁם, יוֹצִיאֻהוּ מִבְּחוּץ. וּבְמָה יוֹדְעִים? בְּאוֹתָהּ זְהוּרִית נוֹדַע וְהַפֵּר, כְּשֶׁלֹּא נְהִפֵּף צְבָעוּ. בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ נוֹדַע שֶׁהַכֹּהֵן נִמְצָא בְּפָנִים בְּחֻטָּא. וְאֵם יִצָּא בְּשֵׁלּוּם, בְּזְהוּרִית יִנְדַע וְיִפֵּר, שֶׁיִּהְיֶה צְבָעוּ לְלִבָּן, אֲזִי שְׂמַחָה הִיא בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים. וְאֵם לָא, כָּלִם נִמְצָאוּ בְּצַעַר, וְהִיוּ כָּלִם יוֹדְעִים שֶׁלֹּא הִתְקַבְּלוּ תַפְלוּתֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּינּוּן שְׁהִיָּה נְכַנְס, וְטַמְטָם אֵת עֵינָיו שֶׁלֹּא לְהִסְתַּפֵּל בְּמָה שֶׁלֹּא צְרִיף, וְהִיָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל פְּנֵי הַכְּרוּבִים מְזַמְרִים וּמְשַׁבְּחִים, הִיָּה יוֹדַע הַכֹּהֵן שֶׁהַכֹּהֵן הִיָּה בְּשַׁמְחָה, וְיִצָּא בְּשֵׁלּוּם. וְעַם כָּל זֶה, בַּתַּפְלָתוֹ הִיָּה יוֹדַע, שֶׁהַמְּלִים יוֹצֵאִים בְּשַׁמְחָה וּמִתְקַבְּלִים וּמִתְבְּרָכִים כְּרִאוּי, וְאֲזִי הִיא שְׂמַחָה בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאֵל אֵת רַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי. אָמַר לוֹ, לְמָה בְּמָקוֹם הַזֶּה הַיּוֹם הַזֶּה תְּלֵוֹי וְלָא בְּדַרְגָּה אַחְרַת, שְׂרַאוּי הוּא לְהִיּוֹת בְּדַרְגָּה שְׁשָׁם שׁוּרָה הַמְּלֵף יוֹתֵר מִהַכֹּל? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנֵי, כִּף הוּא וְדָאֵי, וְיִפְהַ שְׂאֵלְתָּ.

בֵּא רְאֵה, הַמְּלֵף הַקְּדוּשׁ הַשְּׂאִיר אֵת הֵיכְלוֹ וּבֵיתוֹ בְּיַד הַגְּבִירָה,

לשנה אחת:
יח ניסן

אמור - ק"ב ע"ב

ג' שנים ש"ב:
ג תמוז תקא

לְדַבְּרָא לֹוֹן, וְלֹאֲלַקְאָה לֹוֹן, וְלִמְשָׁרֵי בְּגוּוּיָהּ. דְּאִי זַפְּאֵן מְטְרוּנִיתָא עֲאֵלַת בְּחֵדוּתָא בִּיקְרָא לְגַבֵּי מַלְפָּא. וְאִי לֹא זַפְּאֵן, הִיא וְאִינוּן, אֲתֵהֲדְרוּ בְּגִלּוּתָא. וְהָא אוֹקִימְנָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (משלי יט) מְשַׁדֵּד אֶב יִבְרִיחַ אִם. וְכְתִיב, (ישעיה ג)

וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם.

וְעַל דָּא אֵית יוֹמָא חַד בְּשַׁתָּא, לְאַשְׁגַּחָא בְּהוּ, וְלַעֲיִינָא בְּהוּ. וְכַד אֲזַדְמֵן הָאִי יוֹמָא, אִימָא עֲלָאָה דְכָל חִירוּ בִידְהָא, אֲזַדְמֵן לְקַבְּלִיהָ, לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל אֲזַדְרָזוּ בְּהָאִי יוֹמָא, בְּכַמָּה פּוּלְחָנִין, בְּכַמָּה צְלוּתִין, בְּכַמָּה עֲנוּיִין, כְּלֵהוּ בְּזַכּוּתָא. כְּדִין אֲזַדְמֵן לְהוּ חִירוּ, מֵאַתֵּר דְכָל חִירוּ בִידְהָא דְמְטְרוּנִיתָא. בְּנֵי מַלְפָּא בְּנָהָא, דְאַתְפַּקְדָן בִּידְהָא, כְּלֵהוּ זַפְּאִין, כְּלֵהוּ בְּלֹא חֲטָאֵן, בְּלֹא חוּבִין, כְּדִין אֲזַדְוּגַת (ס"א) וְכַד אֲזַדְמֵן הָאִי יוֹמָא וְיִשְׂרָאֵל אֲזַדְמֵנוּ בְּהָאִי יוֹמָא בְּכַמָּה פּוּלְחָנִין בְּכַמָּה צְלוּתִין בְּכַמָּה עֲנוּיִין כְּלֵהוּ בּוֹכּוּתָא כְּדִין אִימָא עֲלָאָה דְכָל חִירוּ בִידְהָא אֲזַדְמֵן לְקַבְּלָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל וְחַמְטָא בְּנֵי מַלְפָּא כְּנָהָא (נ"א כְּנָהָא) דְאַתְפַּקְדָן בִּידְהָא דְמְטְרוּנִיתָא כְּלֵהוּ זַפְּאִין בְּלֹא חֲטָאִין בְּלֹא חוּבִין כְּדִין אֲזַדְמֵן לְהוּ חִירוּ מֵאַתֵּר דְכָל חִירוּ בִידְהָא דְמְטְרוּנִיתָא כְּדִין מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה) לְגַבֵּי מַלְפָּא, בְּנֵהֲחִירוּ, בְּחֵדוּתָא, בְּשִׁלְמֵנוּ, בְּרַעוּתָא. דְּהָא רַבִּינָא בְּנִין לְמַלְפָּא עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

וְכַד הָאִי יוֹמָא לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ כְּדָקָא יָאוּת, וְוִי לֹוֹן, וְוִי לְשִׁלּוּחִיהוּן, וְוִי דְּהָא מְטְרוּנִיתָא אֲתֵרְחַקַת מִן מַלְפָּא, וְאִימָא עֲלָאָה אֲסַתְּלַקַת, וְלֹא נִפְיָק מִנָּהּ חִירוּ לְעֵלְמִין. זַפְּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לֹוֹן אוּרְחוּי, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן דִּינָא, וְיִשְׁתַּכְּחוּן זַפְּאִין קַמִּיהָ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא טז) כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם. וְכְתִיב, (יחזקאל לז) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם. וְכְתוּב (יחזקאל לז) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

וְהַשְׂאִיר אֶת בְּנָיו עִמָּה כְּדִי לְהַנְהִיגֵם וְלְהַלְקוֹתֵם וְלְשִׁרוֹת בְּתוֹכֶם. שְׂאֵם זֹכִים, הַגְּבִירָה נִכְנַסְתָּ בְּשִׁמְחָה וּבְכַבּוּד אֶל הַמֶּלֶךְ. וְאִם לֹא זֹכִים, הִיא וְהֵם חוֹזְרִים לְגִלּוּת. וְהָרִי בְּאַרְנוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (משלי ט) מְשַׁדֵּד אֶב יִבְרִיחַ אִם. וְכְתוּב (ישעיה ג) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם.

וְעַל כֵּן יוֹם אֶחָד בְּשַׁתָּא לְהַשְׁגִּיחַ בְּהֵם וּלְעִינַי בְּהֵם. וְכַשְׁמֵדְמֵן הַיּוֹם הַזֶּה, הָאִם הַעֲלִינָהּ, שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְהָא, מִזְדְּמַנַת כְּנִגְדוּ לְהַסְתַּכַּל בִּישְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל מְזַדְרָזִים בְּיוֹם הַזֶּה בְּכַמָּה עֲבוּדוֹת, בְּכַמָּה תַּפְלוּת, בְּכַמָּה עֲנוּיִים, כְּלֵם בְּזַכּוּת. וְאִז מְזַדְּמַנַת לְהֵם חֲרוּת, מִהַמְקוֹם שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְהָא שֶׁל הַגְּבִירָה. בְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּנֵיהָ, שְׁנַפְקָדוּ בִידְהָא, כְּלֵם זַפְּאִים, כְּלֵם בְּלִי חֲטָאִים, בְּלִי עוֹנוֹת. אִז מְזַדְּוּגַת (וכַאֲשֶׁר מְזַדְּמֵן הַיּוֹם הַזֶּה וְיִשְׂרָאֵל הַזְּדִמְנוּ בְּיוֹם הַזֶּה עֲבוּדוֹת, בְּכַמָּה תַּפְלוּת, בְּכַמָּה עֲנוּיִים - הַכֵּל בְּזַכּוּת. אִז הָאִם הַעֲלִינָהּ שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְהָא מְזַדְּמַנַת כְּנִגְדוּ לְהַסְתַּכַּל בִּישְׂרָאֵל, וְרוּאָה אֶת בְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּנֵיהָ (כְּנָה) שְׁנַפְקָדוּ בִידְהָא שֶׁל הַגְּבִירָה, כְּלֵם זַפְּאִים בְּלִי חֲטָאִים, בְּלִי חוּבוֹת, וְאִז מְזַדְּמַנַת לְהֵם חֲרוּת מִמְקוֹם שְׁפַל הַחֲרוּת בִּידְהָא שֶׁל הַגְּבִירָה, וְאִז הַגְּבִירָה הַעֲלִינָהּ) לְמֶלֶךְ בְּאוּר, בְּשִׁמְחָה, בְּשִׁלְמוּת, בְּרַצוֹן. שְׁהָרִי גְדֻלָּה בְּנִים לְמֶלֶךְ הַעֲלִינָן כְּרָאוּי. וְכַשְׁבִּיּוֹם הַזֶּה אִינֵם נִמְצְאוּ כְּרָאוּי - אוּי לְהֵם! אוּי לְשִׁלּוּחִיהֶם! אוּי שְׁהָרִי הַגְּבִירָה הַתֵּרְחַקָה מִן הַמֶּלֶךְ, וְהָאִם הַעֲלִינָהּ מִסְתַּלְקַת, וְלֹא יוֹצֵאת מִמְּנוּ חֲרוּת לְעוֹלָמִים. אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׁהַקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְמַד אוֹתָם אֶת דְּרָכָיו כְּדִי לְהַנְצִיל מִן הַדִּין, וְיִמְצְאוּ צְדִיקִים לְפָנָיו. זְהוּ שְׁכַתּוּב (ויקרא טז) כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר

וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו' (ויקרא כ"ג) רַבִּי יוֹסִי שָׁאֵל לְרַבִּי אַבָּא, אָמַר לִיה, הֲנִי חַמְשָׁה עֶשֶׂר יוֹם, מָאִי קָא מֵיְרִי. אָמַר לִיה, וְדַאי רָזָא יִקְרָא הוּא. תָּא חֲזִי, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא, כָּל חַד וְחַד, בְּאַרְחִיּה נְטִילָא, וּבְאַרְחִיּה יִתְבָּא, וּבְאַרְחִיּה אֲתַעֵר וְעֵבִיד מָאִי דְעֵבִיד. הָאִי עֶשְׂרִי מְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אֵינּוּן. וְיוֹמָא עֶשְׂרִיבָּא, בְּעֶשְׂרִיבָּא קֵיִימָא. וְעַל דָּא (שמות יב) בְּעֶשְׂרִי לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית וְגו'. וְהָאִי יוֹמָא, הוּא דִּילָהּ. וְחַמְשָׁה יוֹמִין אַחֲרֵינָן, דְּמִלְכָּא הוּא. הַהוּא יוֹמָא דְאַתִּי עָלָה. דְּהָא חַמְשָׁא, בֵּיהּ יְתִיב מִלְכָּא, בְּכוֹרְסִיָּא. וּבְכָל אֲתַר בְּעֶשְׂרִי, דְּמִטְרוּנִיתָא הוּא. חַמְשָׁה עֲלִיּהוּ, דְּמִלְכָּא הוּא (ס"א הוּא יוֹמָא דְעָלָה בְּגִין דְּרָנָא חַמְשָׁא בֵּיהּ יְתִיב מִלְכָּא בְּכוֹרְסִיָּא, וּבְכָל אֲתַר וכו'). הַהוּא יוֹמָא דְאַתִּי עָלָה דְּהָא חַמְשָׁא בֵּיהּ יְתִיב מִלְכָּא בְּתַרְעָא.

וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו'. רַבִּי יוֹסִי שָׁאֵל אֶת רַבִּי אַבָּא. אָמַר לוֹ, הַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם הֲלָלוּ, מַה הֵם אוֹמְרִים? אָמַר לוֹ, וְדַאי זֶהוּ סוּד נִכְבָּד. בָּא רָאָה, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדַרְכּוֹ נוֹסֵעַ, וּבְדַרְכּוֹ יוֹשֵׁב, וּבְדַרְכּוֹ מִתְעוֹרֵר וְעוֹשֶׂה מַה שְׁעוֹשֶׂה. הָעֶשְׂרִי הַזֶּה הֵם מְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְהַיּוֹם הָעֶשְׂרִי עוֹמֵד בְּעֶשְׂרִי. וְעַל כֵּן, (שמות יב) בְּעֶשְׂרִי לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית וְגו'. וְהַיּוֹם הַזֶּה הוּא שְׁלָהּ. וְחַמְשָׁה יָמִים אַחֲרָיו הוּא שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הַיּוֹם שָׂבָא עֲלֵיהּ. שְׁהַרִי הַחֲמִישִׁי, בּוֹ יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ בְּכִסֵּא. וּבְכָל מְקוֹם בְּעֶשְׂרִי, הוּא שֶׁל הַגְּבִירָה. חַמְשָׁה עֲלֵיהֶם, שֶׁל הַמֶּלֶךְ הוּא (אותו הַיּוֹם שְׁעֲלֵיהּ מִשּׁוֹם שְׁהַרְגָּה הַחֲמִישִׁית בּוֹ יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ בְּכִסֵּא, וּבְכָל מְקוֹם וכו'). אוֹתוֹ הַיּוֹם שָׂבָא עֲלֵיהּ, שְׁהַרִי הַחֲמִישִׁי, בּוֹ יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר.

וּבְכָל אֲתַר בְּעֶשְׂרִי דְּמִטְרוּנִיתָא הוּא, חַמְשָׁה עֲלִיּהוּ, דְּמִלְכָּא הוּא. הַהוּא יוֹמָא דְאַתִּי עָלָה. בְּגִין כִּף חַמְשָׁה יוֹמִין מִיְרַחָא, לְאוֹרֵייתָא. וְאִי תִימָא שְׁבִיעָא, בְּזַמְנָא דְתַרִין אַבְהֵן מִשְׁתַּפְּחִי בֵּיהּ, דְּהָא מִלְכָּא בְּהוּ, וּכְדִין מִתְעַטֵּר בְּכָלֵא. וְחַד מְלָה, שְׁבִיעָא וְחַמְשָׁא. תָּא חֲזִי, חַמְשָׁא דִּילִיהּ הוּא וְדַאי, כְּמָה דְאַתְמַר, וּכְדִין נְהִיר אַבָּא לְאִימָא, וְאַתְנַהֲרוּ מְנַה חַמְשִׁין תַּרְעִין לְאַנְהָרָא לְחַמְשָׁא. וְאִי תִימָא שְׁבִיעָא, בְּגִין דְּמִלְכָּא בְּשִׁלְיָמוֹ דְאַבְהֵן, וְעַטְרָה יְרִית מִשְׁבִּיעָא, כְּמָה דְכָתִיב, (שיר השירים ג) צֹאנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן. וְעַל דָּא בְּשְׁבִיעָא הוּא יוֹמָא דְמַעְטְרָא מִלְכָּא בְּעַטְרוֹי, וּכְדִין יְרִית מִלְכָּא לְאַבָּא וְאִימָא, דְּמִזְדוּוּגִין כְּחָדָא. וְעַל דָּא כָּלֵא בְּחַד תְּלִיָּא.

וּבְכָל מְקוֹם בְּעֶשְׂרִי, הוּא שֶׁל הַגְּבִירָה. חַמְשָׁה עֲלֵיהֶם, שֶׁל הַמֶּלֶךְ הוּא, אוֹתוֹ יוֹם שָׂבָא עֲלֵיהּ. מִשּׁוֹם כִּף חַמְשָׁה יָמִים מִהַחֲדָשׁ לְתוֹרָה. וְאִם תֹּאמַר שְׁבִיעִי, בְּזַמֵּן שְׁשֵׁנֵי אָבוֹת נִמְצְאִים בּוֹ, שְׁהַרִי הַמֶּלֶךְ בְּהֵם, וְאִז מִתְעַטֵּר בְּכָל. וְדָבָר אֶחָד שְׁבִיעִי וְחַמִּישִׁי. בָּא רָאָה, הַחֲמִישִׁי הוּא שֶׁלוֹ וְדַאי, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר, וְאִז מֵאִיר הָאֵב לְאֵם, וּמֵאִירִים מְמַנָּה חַמְשִׁים שְׁעָרִים לְהֵאִיר לְחַמִּישִׁי. וְאִם תֹּאמַר הַשְּׁבִיעִי, מִשּׁוֹם שְׁהַמֶּלֶךְ בְּשִׁלְמוֹת שֶׁל הָאָבוֹת, וְעַטְרָה יוֹרֵשׁ מִהַשְּׁבִיעִי, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שיר א) צֹאנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן. וְעַל זֶה בְּשְׁבִיעִי הוּא הַיּוֹם שְׁמַעְטֵר הַמֶּלֶךְ בְּעַטְרָתוֹ, וְאִז יוֹרֵשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת הָאֵב וְאֶת הָאֵם, שְׁמַזְדוּוּגִים כְּאֶחָד. וְעַל כֵּן הַכָּל תְּלוּי בְּאֶחָד.

וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם, (ויקרא כ"ג) רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַפְּנִיעֵי מֶלֶךְ עָרֵד. תְּנִינָן, ג' מִתְּנֵן עֲלָאִין, אֲזִדְמְנוּ לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, עַל יַדֵּי תִלְתָּא אַחִין: מֹשֶׁה, אֶהְרֹן, וּמֹרְיָם. מִן, בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה. עֲנִי כְבוֹד, בְּזִכּוֹת אֶהְרֹן. בָּאֵר, בְּזִכּוֹת מֹרְיָם. וְכִלְהוּ אַחֲרֵיהֶן לְעִילָא. מִן בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה, דְּכַתִּיב, (שמות טז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם (דף ק"ג ע"א) מִן הַשָּׁמַיִם מִן הַשָּׁמַיִם (ד"קא), דָּא מֹשֶׁה.

עֲנִי כְבוֹד בְּזִכּוֹת אֶהְרֹן, דְּכַתִּיב, (במדבר יד) אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין (אֶהְרֹן) נִרְאָה אֶתְהּ יְיָ וְגו', וְכַתִּיב (ויקרא טז) וְכִסְפָּה עֲנַן הַקְּטָרֶת. מַה לְמַעְלָה שְׂבַעָה, אַף כָּאן נָמִי שְׂבַעָה. דְּהָא בְּקִטְרֶת שְׂבַעָה עֲנַנִין מִתְקַשְׂרֵן בְּחֻדָּא (ועוד). וְאֶהְרֹן רִישָׁא לְכָל שְׂבַעָה עֲנַנִין הוּא וְהוּא קָשִיר לְשִׁית אַחֲרֵיהֶן בִּיהּ בְּכָל יוֹמָא.

בָּאֵר בְּזִכּוֹת מֹרְיָם, דְּהָא הִיא וְדָאִי בָּאֵר אֶתְקַרִי. וּבְכִסְפָּרָא דְאַגְדָּתָא, (שמות ב) וַתִּתְצַב אַחֲרֵיהֶן מִרְחוֹק לְדַעָה וְגו'. דָּא הוּא בָּאֵר מִיָּם חַיִּים, וְכֹלָא קְשׁוּרָא חַד. מִתְּהּ מֹרְיָם, אֶסְתַּלַּק בָּאֵר. דְּכַתִּיב, (במדבר כ) וְלֹא הָיָה מִיָּם לְעֵדָה. וּבִהְיָא שְׂעֵתָא בְּעָאֵת בָּאֵר אַחֲרָא לְאַסְתַּלְקָא, דְּהוּהּ שְׂכִיחַ עֲמַהוּן דְיִשְׂרָאֵל. כַּד חָמָאֵת שִׁיתָא עֲנַנִין דְּהוּוּ קְשִירִין עָלֶיהּ, אֶתְקַשְׂרֵת הִיא בְּהוּ.

מִיָּת אֶהְרֹן, אֶסְתַּלְקוּ אֵינּוּן עֲנַנִין, וְאַסְתַּלַּק עֲנַנָּא דְבִירָא עֲמַהוּן. אֶתָּא מֹשֶׁה, אֶהְדָּר לְהוּ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים סח) עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחְתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם. לְקַחְתָּ מִתְּנוּת וְדָאִי, אֵינּוּן מִתְּנוּת דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא בָּאֵר וְעֲנַנִין.

בָּאֵר, דָּא בָּאֵר דִּיצְחָק. עֲנַנִים, אֵלִין עֲנַנִים דְּאֶהְרֹן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִפְּנֵי מַה זָכָה אֶהְרֹן לְדָא, בְּגִין דְּאִיהוּ קָשִיר בְּעֲנַנִים (נ"א ר"ש)

וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַפְּנִיעֵי מֶלֶךְ עָרֵד. שְׁנִינּוּ, שְׁלֹשׁ מִתְּנוּת עֲלִיוֹנוֹת הַזְּדִמְנוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל יַדֵּי שְׁלֹשָׁה אַחִים: מֹשֶׁה, אֶהְרֹן וּמֹרְיָם. מִן - בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה. עֲנִי כְבוֹד - בְּזִכּוֹת אֶהְרֹן. בָּאֵר - בְּזִכּוֹת מֹרְיָם. וְכֹלָם אַחֲזִיזִים לְמַעְלָה. מִן בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה, שְׂכַתוֹב (שמות טז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. מִן הַשָּׁמַיִם (ד"קא) - זָה מֹשֶׁה.

עֲנִי כְבוֹד בְּזִכּוֹת אֶהְרֹן, שְׂכַתוֹב (במדבר יד) אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין (אֶהְרֹן) נִרְאָה אֶתְהּ ה' וְגו', וְכַתוֹב (ויקרא טז) וְכִסְפָּה עֲנַן הַקְּטָרֶת. מַה לְמַעְלָה שְׂבַעָה, אַף כָּאן גַּם שְׂבַעָה, שְׁהָרִי בְּקִטְרֶת שְׂבַעָה עֲנַנִים נִקְשְׂרִים כְּאֶחָד (ועוד). וְאֶהְרֹן הוּא רִישָׁא לְכָל שְׂבַעָת הָעֲנַנִים, וְהוּא קוֹשֵׁר אֶת שְׂשֵׁת הָאֶחָרִים עִמּוֹ בְּכָל יוֹם.

בָּאֵר בְּזִכּוֹת מֹרְיָם, שְׁהָרִי הִיא וְדָאִי נִקְרָאת בָּאֵר. וּבְכִסְפָּרָא דְאַגְדָּה, (שמות ב) וַתִּתְצַב אַחֲרֵיהֶן מִרְחוֹק לְדַעָה וְגו' - זֹהִי בָּאֵר מִיָּם חַיִּים, וְהַכֹּל קָשִיר אַחַד. מִתְּהּ מֹרְיָם - הִסְתַּלְקָה הַבָּאֵר, שְׂכַתוֹב (במדבר כ) וְלֹא הָיָה מִיָּם לְעֵדָה. וּבִבְאוּתָהּ שְׂעָה רְצָתָה בָּאֵר אַחֲרָת לְהִסְתַּלְקָא, שְׁהִיתָה מְצוּיָה עִם יִשְׂרָאֵל. כְּשִׂרָאֵתָה שְׂשֵׁה עֲנַנִים שְׁהִיוּ קְשׁוּרִים עָלֶיהּ, נִקְשְׂרָה הִיא בְּהֵם.

מִיָּת אֶהְרֹן, הִסְתַּלְקוּ אוֹתָם עֲנַנִים וְהִסְתַּלַּק עֲנַן הַבָּאֵר עִמָּהֶם. בָּא מֹשֶׁה, הִחֲזִיר אוֹתָם. זֶהוּ שְׂכַתוֹב (תהלים סח) עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחְתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם. לְקַחְתָּ מִתְּנוּת וְדָאִי, אוֹתָן מִתְּנוּת שְׁהִיוּ כְּרִאשׁוֹנָה - בָּאֵר וְעֲנַנִים.

בָּאֵר - זֶה בָּאֵר שֶׁל יִצְחָק. עֲנַנִים - אֵלוֹ הָעֲנַנִים שֶׁל אֶהְרֹן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִפְּנֵי מַה זָכָה אֶהְרֹן לְזֶה? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא קָשׁוּר בְּעֲנַנִים